

SINTEZA
recomandărilor/avizelor parvenite de la APC
la proiectul „Programului privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră”

Nr.	Autorul recomandării, avizului	Conținutul recomandărilor, obiecțiilor	Opinia și argumentele MTIC
1.	Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației - ANRCETI	<p>Conform documentelor care sunt atașate la Programul privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră se constată că acesta urmează a fi aprobat prin Hotărârea Guvernului dar, totodată, pe prima pagină din textul Programului se prevede că acesta se aprobă prin Ordinul MTIC.</p> <p><i>În acest context recomandăm de reexaminat proiectul Hotărârii în vederea stabilirii actului normativ prin care va fi aprobat Programul dat.</i></p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost corectat.</p>
		<p>1. Proiectul Programului prevede eliberarea a 3 licențe de utilizare a frecvențelor/canalelor TV în scopul creării celor 3 multiplexe cu acoperire națională, din care 1 prin încredințare directă Î.S. ”Radiocomunicații” și 2 prin concurs.</p> <p>Având în vedere că piața serviciilor de programe audiovizuale este o piață liberă, atribuirea licențelor prin încredințare directă numai întreprinderii de stat, care de fapt constituie o facilitare din partea statului, poate fi calificată ca un principiu anticoncurențial și discriminatoriu care contravine următoarelor prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 4 lit. e) din Legea 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, care stabilește că reglementarea activității de întreprinzător are loc pe baza respectării: echitabilității (proporționalității) în raporturile dintre stat și întreprinzător; • art. 4 alin. (3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15.11.2007 (în continuare Legea nr. 241/2007) care statuează asupra interdicției acordării a drepturilor exclusive sau speciale privind crearea sau furnizarea rețelelor sau serviciilor de comunicații electronice; • art. 24 alin. (3) din Legea nr. 241/2007, conform căruia condițiile licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio trebuie să fie obiectiv justificate în raport cu tipul de rețea sau de serviciu care urmează a fi furnizat, să fie transparente, nediscriminatorii, proporționale; • art. 24 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 241/2007 conform căruia limitarea numărului de licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio ce urmează a fi eliberate se poate face numai cu respectarea următoarelor condiții: asigurarea concurenței și a unui maximum de beneficii pentru utilizatori; • art. 24 alin. (13) din Legea nr. 241/2007 care prevede că, în cazul în care numărul de licențe este limitat, licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio 	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Proiectul Programului, de fapt, prevede eliberarea prin concurs a 23 licențe pentru utilizarea frecvențelor/canalelor în scopul furnizării multiplexelor de televiziune digitală terestră, (2 – pentru multiplexe cu acoperire națională și 21 – pentru multiplexe cu acoperire regională), și doar 1 licență - prin încredințare directă Î.S. „Radiocomunicații”. Ținem să menționăm că posibilitatea eliberării licenței prin încredințare directă este prevăzută de art. 24 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 241/2007, la care face referință autorul obiecției.</p> <p>Guvernul trebuie să asigure accesibilitatea, cel puțin, a programelor IPNA „Teleradio-Moldova” pentru cetățenii țării., în orice condiții. Această obligație decurge din dreptul constituțional al cetățenilor la informație. Totodată întru asigurarea dreptului constituțional la viață, organele abilitate ale statului urmează să dispună de posibilitatea garantată de înștiințare a populației în cazul situațiilor excepționale (a se vedea avizul MAI). Ambele obligațiuni enumerate ale statului pot fi garantat realizate numai în cazul, când mijloacele, prin care acestea se realizează, sunt sub controlul</p>

		<p>se eliberează persoanelor juridice pe bază de concurs, organizat și desfășurat conform unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale, stabilite de ANRCETI, sau prin încredințare directă, dacă dreptul oferit este o evoluție succesivă pentru rețeaua deja construită și furnizată în mod autorizat;</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 32 alin. (3) lit. e) din Legea nr. 241/2007 care prevede că gestionarea spectrului de frecvențe radio în Republica Moldova se efectuează prin asigurarea obiectivității, transparenței, nediscriminării și proporționalității. <p>Ținând cont de faptul că televiziunea digitală terestră este o dezvoltare succesivă a televiziunii analogice terestre și în scopul neadmiterii discriminării și creării monopolului pe acest segment și, având în vedere faptul că statul nu va contribui la finanțarea creării multiplexelor, urmează a fi oferită posibilitatea tuturor furnizorilor de rețele de televiziune analogică terestră de a obține în condiții egale licențele respective, în scopul creării multiplexelor digitale.</p> <p>În concluzie: Recomandăm de a revizui proiectul Programului pentru conformarea acestuia la legislația în vigoare în sensul excluderii prevederilor discriminatorii și anticoncurențiale.</p>	<p>efectiv al Guvernului (aparțin unei întreprinderi de stat sau societății pe acțiuni, în care statul deține pachetul majoritar).</p> <p>În altă ordine de idei, conform obligațiilor internaționale asumate, Republica Moldova urmează garantat să asigure tranziția la televiziunea digitală terestră către 17.06.2015.</p> <p>În contextul celor expuse ținem să menționăm, că Î.S. „Radiocomunicații” deține infrastructura a trei rețele de televiziune cu acoperire națională care difuzează în format analogic și dispune de resurse umane pregătite (specialiști în domeniu) pentru a realiza lucrări de construcție a multiplexelor (rețele de televiziune digitală) cu aria de acoperire națională și, respectiv, să furnizeze servicii de difuzare a programelor TV în format digital pe întreg teritoriul țării.</p> <p>Prin urmare, eliberarea prin încredințare directă a 1 licențe Î.S. „Radiocomunicații” (din numărul total de 24 de licențe) este bazată pe lege și justificată, fiind unica modalitate sigură de realizarea în termen a obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova precum și de asigurare garantată a accesului populației la informație și prevenirea populației în cazurile situațiilor excepționale.</p> <p>Totodată, au fost incluse prevederile privind eliberarea tuturor licențelor cu titlu gratuit, astfel fiind la maxim posibil diminuată diferența între obținerea licenței de către Î.S. „Radiocomunicații” și alți solicitanți.</p>
		<p>2. Proiectul Programului nu include tipul de concurs (cu procedura de selectare comparativă sau competitivă) pentru eliberarea licențelor de utilizare a frecvențelor și nici criteriile principale de selectare a câștigătorilor concursului.</p> <p>În cazul în care, licențele de utilizare a frecvențelor radio în scopul creării multiplexelor vor fi atribuite prin încredințare directă tuturor furnizorilor de televiziune analogică terestră, considerăm că pot fi expuse la concurs numai licențele nesolicitate pînă la un anumit termen, ce urmează a fi stabilit în prezentul Program.</p> <p>Lipsa acestor prevederi va condiționa necesitatea adoptării suplimentare a altor documente de politică.</p> <p>În concluzie: Recomandăm de a include în proiectul Programului prevederi ce țin de tipul procedurii de selectare a câștigătorilor concursului cît și criteriile</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederile respective au fost incluse în proiectul Programului (pct. 11 în redacția finală).</p>

		<i>principale de evaluare a ofertelor.</i>	
		<p>3. Proiectul Programului nu include prevederi ce țin de aplicarea taxelor pentru eliberarea licențelor cât și mărirea acestor taxe. Potrivit art. 27 alin. (2) din Legea 241/2007 pentru eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio al căror număr este limitat se percep taxe care se stabilesc de către Guvern și se transferă la bugetul de stat. În concluzie: Recomandăm de a include în proiectul Programului prevederi ce țin de elaborarea hotărârii Guvernului în sensul stabilirii taxei pentru eliberarea licențelor de utilizare a canalelor în scopul furnizării multiplexelor.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost incluse prevederile privind eliberarea licențelor cu titlu gratuit (pct. 11 în redacția finală a proiectului Programului).</p>
		<p>4. Ținem să menționăm că acțiunile preconizate în pct. 3.3. alin. 3) și alin. 5) [în redacția finală nu există] din Tabelul 5 nu țin de competența ANRCETI. În acest sens recomandăm revizuirea punctului dat în vederea excluderii ANRCETI ca responsabilă de realizarea acestor acțiuni.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Punctele respective au fost excluse.</p>
		<p>5. La pct. 1.1. [în redacția finală nu există] solicităm modificarea termenului stabilit pentru eliberarea licenței de utilizare a frecvențelor/canalelor TV prin încredințare directă deoarece acesta este insuficient, având în vedere necesitatea elaborării și consultării publice a documentelor aferente eliberării licenței pentru asigurarea transparenței decizionale care, de regulă, durează circa 4 luni de zile, cât și a volumului sporit de acțiuni pe care ANRCETI trebuie să le îndeplinească pînă la finele anului 2012. În acest sens propunem de a include în compartimentul „Termenul de realizare” sintagma „În termen de 4 luni din momentul adoptării a Programului”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Toate termenele au fost modificate astfel, încît să se încadreze în prevederile legale și să fie reale.</p>
		<p>6. La pct. 1.6., 1.8. și 4.3. [2.3), 2.5), 2.7) în redacția finală a Planului de acțiuni] menționăm că în cazul în care licențele urmează a fi eliberate prin concurs, ANRCETI nu poate garanta că acestea vor fi solicitate și, respectiv, eliberate. În acest sens se propune de a modifica acțiunile prevăzute, prin înlocuirea acestora cu ”Organizarea concursului de eliberare a licențelor pentru utilizarea frecvențelor și canalelor radio pentru crearea multiplexelor digitale 2 și 3 cu acoperire națională, după caz, cu acoperire regională”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Formularea propusă de ANRCETI a fost inclusă în redacție finală a punctelor respective din Planul de acțiuni.</p>
		<p>7. La pct. 1.1., 1.6., 1.8. și 4.3. [2.1), 2.3), 2.5), 2.7) în redacția finală a Planului de acțiuni] în compartimentul „Costul implementării (lei)” solicităm de a substitui sintagma „Fără cheltuieli” cu sintagma „Cheltuieli în limitele bugetului instituției”.</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p>De asemenea, recomandăm de a revizui textul proiectului Programului în scopul aducerii în concordanță a termenilor utilizați în textul acestuia cu legislația în vigoare din domeniul comunicațiilor electronice (spre exemplu: sintagma ”operator” de a substitui cu sintagma ”furnizor”). În sensul celor expuse și în scopul realizării tranziției la televiziunea digitală terestră, ANRCETI este disponibilă sa conlucreze cu MTIC în vederea îmbunătățirii conținutului proiectului Programului.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Toată termenele utilizate în textul proiectului au fost aduse în concordanță cu legislația în vigoare.</p>

2.	Ministerul Economiei	În proiectul Programului respectiv nu este clar numărul de programe TV emise necodificate în condiții Free To Air și cu acces necondiționat. În unele cazuri numărul acestora este de cel puțin 7 posturi de televiziune, inclusiv cel public național „Moldova-1”, în alte cazuri de cel puțin 10-12. Astfel, reieșind din obiectivul de asigurare a populației cu informație, considerăm oportună stabilirea a cel puțin 12 posturi TV digitale necodificate și cu acces necondiționat.	Se acceptă Prevederile cu privire la numărul fix de servicii de programe cu acces condiționat au fost excluse. În redacția finală acest număr va fi determinat de capacitatea liberă a multiplexelor, neutilizată de radiodifuzori.
		Totodată, reieșind din necesitatea receptoarelor DVB-T2 pentru recepționarea semnalului în format digital, fapt ce va implica cheltuieli financiare suplimentare, precum și posibilitatea redusă a unor pături social-vulnerabile ale populației de a procura aceste receptoare, considerăm oportună examinarea posibilității de a elabora programe de subvenționare privind dotarea cu echipamente de recepție a programelor de televiziune digitală pentru categoriile defavorizate ale populației.	Se acceptă Proiectul, în planul de acțiuni pentru realizarea Programului, deja conținea acțiunile respective [pct. 4.2) și 4.4) în redacția finală] care se referă la modalitatea de asigurare cu echipamente de recepție a categoriile defavorizate ale populației.
3.	Ministerul muncii, protecției sociale și familiei	Lipsa propunerilor și obiecțiilor	
4.	Ministerul Finanțelor	În tabelul 5 din capitolul 4 „Acțiunile ce urmează a fi întreprinse”, pct. 5) [transferat în proiectul Hotărîrii de Guvern, pct. 2-4 în redacția finală] propunem de exclus sintagma „Ministerului Finanțelor”.	Nu se acceptă Dat fiind faptul, că mijloacele pentru dotarea păturilor social-vulnerabile ale populației vor fi asigurate din bugetul de stat, cu compensarea ulterioară a acestora din taxele pentru frecvențele din „dividendul digital”, participarea Ministerului Finanțelor în grupul de lucru este obligatorie.
		În pct. 1.2 din anexă ”Planul de acțiuni privind realizarea ”Programului de tranziție de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră” în perioada 2012-2015” [transferat în proiectul Hotărîrii de Guvern, pct. 2-4 în redacția finală] propunem de exclus sintagma ”Ministerul Finanțelor”.	Nu se acceptă A se vedea argumentarea la obiecția precedentă.
		Totodată, este necesar de exclus din lista responsabililor de contrasemnarea proiectului „ministrul finanțelor”, deoarece obligația punerii în aplicare a acestuia nu este pusă în sarcina Ministerului Finanțelor (art. 30 al Legii nr. 64-XII din 31 mai 1990).	Nu se acceptă A se vedea argumentarea la prima obiecție a Ministerului Finanțelor.
5.	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale	Menționăm că televiziunea este un mijloc de înștiințare în masă a populației în caz de pericol sau apariție a situațiilor excepționale. În conformitate cu legislația în vigoare, întru asigurarea măsurilor de securitate a populației în caz de pericol sau apariție a situațiilor excepționale sunt antrenate toate forțele și mijloacele de telecomunicații disponibile pe teritoriul R.Moldova, inclusiv și mijloacele de comunicații ale radiodifuziunii și televiziunii de stat și private. În acest context, solicităm de a prevedea la tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră posibilitatea înștiințării populației în caz de pericol sau apariție a situațiilor excepționale.	Se acceptă Proiectul a fost completat cu prevederile respective [a se vedea pct.11 în redacția finală a Programului].

6.	Consiliul Coordonator al Audiovizualului	<p>1. Deși Programul prevede construirea în perioada de tranziție a două multiplexuri cu acoperire națională, capacitatea cărora va permite difuzarea pînă la 30 servicii de programe, documentul în cauză menționează că „cel puțin 7 posturi de televiziune, inclusiv cel public național ”Moldova-1”, vor fi emise necodificate”. Considerăm că numărul posturi de televiziune cu acces liber se va stabili în mod firesc și nu este necesar de indicat o cifră concretă.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederile respective au fost excluse.</p>
		<p>2. Tabelurile nr. 2 și nr. 3 necesită actualizare, deoarece conțin unele inexactități. De exemplu, recent, întreprinderea „Știri Media TV” SRL a obținut prin cesiune 18 canale terestre pentru studioul „Publika TV”, devenind, astfel, o instituție audiovizuală cu acoperire națională.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Informația a fost actualizată.</p>
		<p>3. Programul prevede construirea multiplexelor cu acoperire regională la finele anului 2014, iar selectarea în bază de concurs de către CCA a serviciilor de programe TV de interes public și eliberarea licențelor de emisie radiodifuzorilor pentru utilizarea capacității multiplexurilor cu acoperire regională, doar în primul trimestru al anului 2015. Considerăm că procesul construirii și utilizării al multiplexurilor cu acoperire regională poate fi urgentat cu cel puțin un an.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Multiplexele regionale pînă la 17.06.2015 vor fi construite în regiunile în care vor fi disponibile frecvențele.</p>
		<p>4. În conformitate cu Programul, multiplexurile cu acoperire națională pot atinge cota de 90% din teritoriu doar la 31 decembrie 2015. iar în 2013 și 2014 vor avea acoperire teritorială de 60 și, respectiv 75%. În cazul cînd emisia analogică va fi stopată o bună parte din populație va fi lipsită de vizionarea posturilor TV autohtone și în primul rînd a postului public național „Moldova-1”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul a fost redactat, fiind indicată cota de 99% din teritoriu după 17.06.2015.</p>
7.	Agenția Națională pentru Protecția Concurenței	<p>ANPC reiterează poziția formulată în avizul nr. DJ-07/96-404 din 09.04.2012 prin care s-a menționat necesitatea stabilirii unui șir de reguli clare, care să acopere atît etapa de creare a multiplexelor, și anume să impună agenții economici ca la achiziționarea serviciilor, bunurilor sau lucrărilor în scopul creării acestor multiplexe să aplice legislația cu privire la achizițiile publice, mai ales în cazul deținerii a două sau mai multe multiplexe de către un singur agent economic, cît și la etapa de furnizare a capacității multiplexelor, prin impunerea agenților economici a unui comportament care nu va afecta mediul concurențial pe alte piețe (piața serviciilor de emisie a canalelor TV, piața utilajelor de recepționare a semnalului digital etc.)</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul a fost completat cu prevederile respective (a se vedea argumentările la obiect iile ANRCETI).</p>
		<p>Totodată, este necesară excluderea prevederii „Va fi susținută dotarea doar de la furnizorii de echipamente acreditați în acest sens de organismele abilitate” de la pct. 4 din Tabelul 5, ce se referă la obiectivul 3.3. Chiar și în cazul susținerii din partea statului a populației defavorizate în vederea asigurării cu echipament, nu se recomandă susținerea dotării doar de la anumiți furnizori, ci doar susținerea directă a persoanelor respective, care la rîndul lor decid singure de la ce furnizor să achiziționeze echipamentul necesar. ANPC consideră potrivită și suficientă stabilirea unui set minim de cerințe tehnice pe care trebuie să-l întrunească echipamentul, pentru a asigura recepția semnalului digital și o calitate satisfăcătoare a serviciilor prestate, fără a evidenția anumiți furnizori.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederile respective au fost modificate și aduse în concordanță cu legislația în vigoare [a se vedea pct.12 în redacția finală a Programului].</p>

8.	Pimaria mun. Chișinău	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	
9.	Ministerul Economiei, Camera de licențiere	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	
10.	Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	

Ministru tehnologiei informației și comunicațiilor

Pavel FILIP